

คำวินิจฉัยของ นายสุจินดา ยงสุนทร ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒๔/๒๕๕๕

วันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๕

เรื่อง ศาลจังหวัดมีนบุรีส่งคำโต้แย้งของบริษัท ซาฟารีเวิลด์ จำกัด (มหาชน) จำเลยในคดีแพ่ง หมายเลขดำที่ ๔๘๘/๒๕๕๓ ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐ (และที่แก้ไขเพิ่มเติม) มาตรา ๓ มาตรา ๔ มาตรา ๑๖ (๓) มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๗ มาตรา ๓๐ ทวิ มาตรา ๓๐ ตี และมาตรา ๓๐ จัตวา ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๐ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ หรือไม่

ความเป็นมาและข้อเท็จจริง

ศาลจังหวัดมีนบุรีได้มีหนังสือที่ ศย ๓๐๑.๐๑๕/๕๑๕๒ ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ส่งคำโต้แย้งของบริษัทซาฟารีเวิลด์ จำกัด (มหาชน) จำเลยในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๔๘๘/๒๕๕๓ ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามมาตรา ๒๖๔ ของรัฐธรรมนูญ เนื่องจากจำเลยในคดีแพ่งดังกล่าว ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า “ผู้ร้อง” ได้ยื่นคำร้องลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ให้การต่อสู้คดีโดยมีสาระสำคัญข้อหนึ่งว่า “...กระทรวงการคลังได้สั่งปิดกิจการบริษัทเงินทุน บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ และบริษัทหลักทรัพย์ โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และองค์กรปฏิรูประบบสถาบันการเงินได้นำสิทธิเรียกร้องต่างๆ ออกประมูลขายโดยไม่ยินยอมให้ลูกหนี้เข้าร่วมประมูลและเร่งรัดให้มีการประมูลขายโดยไม่แยกหนี้ดีหนี้เสีย ออกจากกันเสียก่อน เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายแม้กระทรวงการคลังและองค์กรปฏิรูประบบสถาบันการเงินจะอ้างว่าได้กระทำการโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ และพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓ มาตรา ๔ มาตรา ๑๖ (๓) มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๓๐ ทวิ มาตรา ๓๐ ตี และมาตรา ๓๐ จัตวา และพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๔ แต่บทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวก็ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ว่าด้วยศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพของบุคคล การออกกฎหมายให้มีผลใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่ง หรือบุคคลกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยเฉพาะ การเลือกปฏิบัติ โดยไม่เป็นธรรม การจำกัดสิทธิในทรัพย์สินและการจำกัดเสรีภาพในการแข่งขันโดยเสรี ตามมาตรา ๔

มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๐ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ ดังนั้น บทบัญญัติตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ และพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐ และพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงใช้บังคับไม่ได้ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖๔ ...”

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า คำโต้แย้งของผู้ร้องเป็นไปตามมาตรา ๒๖๔ ของรัฐธรรมนูญ จึงรับเรื่องไว้พิจารณาวินิจฉัย

คำวินิจฉัย

ผู้ร้องให้การต่อสู้คดีว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายรวม ๒ ประเภทดังต่อไปนี้ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๐ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐

๑. พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ ซึ่งผู้ร้องมิได้ระบุปี พ.ศ.

๒. พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐ (และที่แก้ไขเพิ่มเติม) มาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๑๖ (๓) มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๗ มาตรา ๓๐ ทวิ มาตรา ๓๐ ตริ และมาตรา ๓๐ จัตวา

ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ร้องมิได้ระบุว่ามาตราใดบ้างแห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ และหนังสือของศาลจังหวัด มีนบุรีเองก็กล่าวถึงแต่เพียงพระราชกำหนด ฯ เท่านั้น พิจารณาแล้วเห็นว่า เนื่องจากผู้ร้องมิได้ระบุมาตราแห่งพระราชบัญญัติที่อ้างว่าขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีอาจพิจารณาวินิจฉัยตามมาตรา ๒๖๔ ของรัฐธรรมนูญให้ได้ว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ ทั้งนี้ เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ศาลรัฐธรรมนูญได้วางไว้แล้ว ดังเช่นในคำสั่งเรื่องพิจารณาที่ ๘๖/๒๕๕๓ เรื่อง ศาลจังหวัดฉะเชิงเทราส่งคำโต้แย้งของจำเลย (นายเชิง อุปลัมภันรินทร์) เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า “...การโต้แย้งว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดจะขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง อันต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ จะต้องระบุให้ชัดเจนว่าบทบัญญัติมาตราใดของกฎหมายนั้น ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญมาตราใด โดยที่พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ ฯ ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน คือพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ และพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒ ผู้ร้องอ้างเพียงว่าพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ ฯ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๘

มาตรา ๓๐ มาตรา ๕๐ และมาตรา ๕๗ โดยไม่ระบุให้ชัดเจนว่าบทบัญญัติมาตราใดของพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ ฯ ดังกล่าว ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ อันต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ และมาตรา ๒๖๔ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะพิจารณาวินิจฉัยได้... จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้ดำเนินการ”

ดังนั้น จึงเห็นสมควรที่ศาลรัฐธรรมนูญจะพิจารณาวินิจฉัยแต่เพียงว่าพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐ (และที่แก้ไขเพิ่มเติม) มาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๑๖ (๓) มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๗ มาตรา ๓๐ ทวิ มาตรา ๓๐ ตริ และมาตรา ๓๐ จัตวา ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๐ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ รวม ๗ มาตรา หรือไม่ เท่านั้น

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ และมาตรา ๒๖ กล่าวถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลพิจารณาบทบัญญัติแห่งพระราชกำหนดที่ผู้ร้องอ้างมารวมทั้งหมด ๑๐ มาตราแล้วไม่ปรากฏว่ามีข้อความหรือเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกับเรื่องศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์แต่ประการใด ไม่ว่าจะโดยตรงหรือโดยอ้อมก็ตาม แต่เป็นเรื่องเกี่ยวกับการจัดตั้งองค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงินขึ้นมาเพื่อดำเนินการกับสถาบันการเงินที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้มีคำสั่งให้ระงับการดำเนินกิจการรวมทั้งมาตรการอื่นๆ อีก ที่เกี่ยวข้องเท่านั้น จึงเห็นว่าบทบัญญัติแห่งพระราชกำหนดที่ผู้ร้องอ้างถึงนั้น ไม่มีข้อความใดๆ ที่เป็นการล่วงละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้ร้องด้วยประการใดทั้งสิ้น

สำหรับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๘ ที่ผู้ร้องอ้างว่าถูกละเมิดโดยพระราชกำหนด ฯ มาตราต่างๆ ที่ระบุมานั้น พิจารณาแล้วเห็นว่า ต่างก็กล่าวถึงสิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ ทั้งนี้ หมายความว่าสิทธิและเสรีภาพที่จะได้รับความคุ้มครองตามมาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๘ ของรัฐธรรมนูญ จะต้องเป็นสิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญหรือคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญรับรองไว้เท่านั้น ในทางกลับกัน สิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติไว้และที่ไม่ได้รับรองไว้ในคำวินิจฉัยใดของศาลรัฐธรรมนูญย่อมไม่ได้รับความคุ้มครองตามมาตราดังกล่าว มาตรา ๒๗ แห่งพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือยกเว้นสิทธิของลูกหนี้ที่จะได้รับการบอกกล่าวการโอนหนี้จากเจ้าหนี้เดิมไปยังเจ้าหนี้รายใหม่ เป็นเพียงสิทธิที่รับรองไว้ในมาตรา ๓๐๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เท่านั้น หาได้เป็นสิทธิที่รับรองไว้ในรัฐธรรมนูญหรือในคำวินิจฉัยใดของศาลรัฐธรรมนูญไม่ จึงไม่ได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ ดังนั้น มาตรา ๒๗ แห่งพระราชกำหนดดังกล่าว จึงมีอาจขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๘ ได้

ผู้ร้องโต้แย้งด้วยว่า การออกพระราชกำหนดดังกล่าวเป็นการออกกฎหมายให้มีผลใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งเป็นการเฉพาะ ซึ่งคำโต้แย้งดังกล่าวทำให้เข้าใจได้ว่าเป็นการขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๒๕ วรรคสอง (ตอนต้น) ที่บัญญัติว่า “กฎหมายตามวรรคหนึ่ง (หมายถึงกฎหมายที่จำกัดสิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้) ต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปและไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่ง หรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง...” พิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชกำหนด ฯ ทั้งสองฉบับที่ผู้ร้องโต้แย้งนั้น เป็นกฎหมายที่มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปอยู่แล้วกล่าวคือ ให้ใช้บังคับได้กับสถาบันการเงินทุกแห่งที่มีปัญหาขาดสภาพคล่องถึงกับต้องถูกสั่งระงับการดำเนินกิจการ การที่มีสถาบันการเงินเพียง ๕๖ แห่งเท่านั้น ที่อยู่ใต้อาณัติที่ถูกสั่งระงับการดำเนินกิจการมิได้มีผลเป็นการละเมิดหลักการดังกล่าวแต่อย่างไร เปรียบเทียบได้กับตัวอย่างกฎหมายที่ตราขึ้นเพื่อวางระเบียบเกี่ยวกับการประกอบอาชีพใดอาชีพหนึ่งหรือกิจการใดกิจการหนึ่ง ก็มีอาช้อได้เช่นกันว่าเป็นกฎหมายที่ไม่มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป หรือเป็นกฎหมายที่มุ่งให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งเป็นการเจาะจง ดังนั้น พระราชกำหนด ฯ ที่ผู้ร้องโต้แย้งจึงไม่ใช่กฎหมายที่เข้าอยู่ในข่ายต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๕ วรรคสอง (ตอนต้น) แต่อย่างไร

มาตรา ๓๐ ของรัฐธรรมนูญ วางหลักการทั่วไปซึ่งห้ามการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม พิจารณาแล้วเห็นว่า การที่กฎหมายบัญญัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีอำนาจสั่งระงับการดำเนินกิจการเฉพาะของสถาบันการเงินที่มีปัญหาขาดสภาพคล่องเท่านั้น มิได้เป็นการเลือกปฏิบัติต่อสถาบันการเงินเหล่านั้นโดยไม่เป็นธรรม ในทางตรงกันข้ามวัตถุประสงค์ของการมีคำสั่งดังกล่าวก็เพื่อคุ้มครองผู้สุจริตโดยเฉพาะผู้ฝากเงินไว้กับสถาบันการเงินที่มีปัญหาดังกล่าว รวมถึงพนักงานของสถาบันการเงินนั้นด้วย อีกทั้งยังเป็นมาตรการที่หน่วยงานของรัฐจะนำมาใช้เพื่อช่วยฟื้นฟูกิจการของสถาบันการเงินที่เป็นปัญหา จึงถือได้ว่าเป็นมาตรการที่ดำเนินไปเพื่อความเป็นธรรมแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ดังนั้น จึงไม่ปรากฏการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อสถาบันการเงินที่ถูกสั่งระงับการดำเนินกิจการตามนัยมาตรา ๓๐ ของรัฐธรรมนูญแต่อย่างใด

มาตรา ๑๖ (๓) ที่บัญญัติให้คณะกรรมการองค์การมีอำนาจกำหนดวิธีการชำระบัญชีและขายทรัพย์สินของบริษัทที่ถูกสั่งระงับการดำเนินกิจการที่ไม่อาจดำเนินกิจการต่อไปได้ ซึ่งผู้ร้องอ้างว่าขัดกับรัฐธรรมนูญนั้น อาจสันนิษฐานได้ว่าผู้ร้องหมายถึงมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๔๘ ของรัฐธรรมนูญ ซึ่งบัญญัติห้ามการจำกัดสิทธิเสรีภาพโดยมีข้อยกเว้นบางประการ และบัญญัติให้ความคุ้มครองแก่สิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน พิจารณาแล้วเห็นว่า มาตรา ๔๘ ของรัฐธรรมนูญ ยังมีข้อความดังต่อไปนี้รวมอยู่ด้วย คือ “ขอบเขตแห่งสิทธิและการจำกัดสิทธิเช่นว่านี้ ย่อมเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ” ดังนั้น หากแม้มาตรา ๑๖ (๓) แห่งพระราชกำหนด ฯ จะเป็นการจำกัดสิทธิของบุคคลในทรัพย์สินโดยการอนุญาตให้คณะกรรมการองค์การมีอำนาจขายทรัพย์สินของบริษัทที่ถูกสั่ง

การดำเนินกิจการได้ก็ตาม การจำกัดหรือตัดสิทธิเช่นนี้ก็จะเป็นไปตามข้อยกเว้นที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๘ ของรัฐธรรมนูญอยู่แล้ว อีกทั้งพระราชกำหนด ฯ ยังบัญญัติให้ผู้เสียหายมีสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายได้อีกด้วยดังที่ได้กล่าวต่อไป จึงเห็นว่ามาตรา ๑๖ (๓) แห่งพระราชกำหนด ฯ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๔๘ แต่ประการใด

สำหรับมาตรา ๒๓ แห่งพระราชกำหนด ฯ ที่บัญญัติให้อำนาจแก่คณะกรรมการองค์การในการอนุญาตหรือการผ่อนผันตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ นั้น พิจารณาแล้วเห็นว่า ไม่เป็นบทบัญญัติที่จำกัดสิทธิที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ แต่อย่างไร เพราะเป็นเพียงการแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อความในพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ เท่านั้น จึงไม่เป็นการขัดหรือแย้งต่อมาตรา ๒๕ ของรัฐธรรมนูญ

ในทำนองเดียวกัน มาตรา ๒๕ แห่งพระราชกำหนด ฯ ซึ่งบัญญัติให้คณะกรรมการองค์การมีอำนาจดำเนินการในหลายเรื่องโดยให้ถือว่าคำสั่งของคณะกรรมการองค์การนี้เป็นมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นนั้น ก็มีได้เป็นการจำกัดสิทธิในทรัพย์สินของผู้ถือหุ้น แต่เป็นเพียงการแก้ไขเปลี่ยนแปลงกฎหมายเดิมเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของที่ประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อประโยชน์ในการแก้ไขฟื้นฟูฐานะของบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการอันเป็นเรื่องที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๓๐ ทวิ มาตรา ๓๐ ตริ และมาตรา ๓๐ จัตวา แห่งพระราชกำหนด ฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า ต่างก็เป็นบทบัญญัติที่จำกัดสิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน เพราะเป็นบทบัญญัติที่กำหนดให้มีการบังคับขายทรัพย์สินของบุคคล และการโอนทรัพย์สินที่ได้ขายไปยังบุคคลที่ซื้อทรัพย์สินโดยสุจริต อีกทั้งยังห้ามการเพิกถอนการโอนทรัพย์สินที่ได้ขายตามวิธีการที่กำหนดไว้อีกด้วยพิจารณาแล้วเห็นว่า กฎหมายดังกล่าวก็เข้าอยู่ในข่ายของข้อยกเว้นที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๘ ของรัฐธรรมนูญ ซึ่งบัญญัติว่า “ขอบเขตแห่งสิทธิของบุคคลและการจำกัดสิทธิดังกล่าว ย่อมเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ” อีกทั้งยังเป็นมาตรการที่จำเป็นต้องดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาระบบสถาบันการเงินและคุ้มครองผู้ฝากเงินและเจ้าหน้าที่ของสถาบันการเงิน เพื่อเรียกความเชื่อมั่นในระบบสถาบันการเงินกลับคืนมาโดยยึดถือแนวทางสากล นอกจากนั้นแล้ว การจำกัดตัดสิทธิดังกล่าว ยังไม่มีผลกระทบต่ออนสาระสำคัญของสิทธินั้นแต่อย่างไร เนื่องจากผู้ได้รับความเสียหายจากการขายและการโอนทรัพย์สินที่ได้ขายไปมีสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายจากรายได้ทั้งปวงที่ได้จากการขายทรัพย์สินของบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการนั้นได้ ตามมาตรา ๓๐ ตริ ประกอบมาตรา ๓๐ จัตวา วรรคสอง

ท้ายที่สุดผู้ร้องโต้แย้งว่า พระราชกำหนด ฯ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๐ โดยมีได้ระบุว่าบทบัญญัติมาตราใดแห่งพระราชกำหนดดังกล่าวเป็นปัญหา มาตรา ๕๐ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญ

บัญญัติว่า “บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพและการแข่งขันโดยเสรี
อย่างเป็นธรรม” เหตุผลที่ผู้ร้องอ้างว่าหลักการดังกล่าวถูกล่วงละเมิดโดยพระราชกำหนด ฯ อาจอนุมาน
เอาได้ว่ามี ๒ ประการ คือ

๑. การจัดตั้งองค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงินขึ้นมา และการสั่งระงับการดำเนิน
กิจการของบริษัทเงินทุนที่มีปัญหาขาดสภาพคล่อง นั้น มีผลเป็นการตัดหรือจำกัดเสรีภาพของบุคคล
ในการประกอบกิจการ

๒. การเปิดประมูลขายทรัพย์สินของบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการโดยห้ามมิให้ลูกหนี้
ของบริษัทดังกล่าวเข้าร่วมในการประมูลด้วย นั้น เป็นมาตรการที่ละเมิดหลักการแข่งขันโดยเสรี
อย่างเป็นธรรม

พิจารณาแล้วเห็นว่า แม้มาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญ จะได้วางหลักเสรีภาพในการประกอบ
กิจการหรือประกอบอาชีพไว้ในวรรคหนึ่งก็ตาม แต่ในขณะเดียวกัน วรรคสองของมาตราดังกล่าวก็ได้
บัญญัติข้อยกเว้นไว้อย่างชัดเจนว่า การจำกัดเสรีภาพดังกล่าวอาจกระทำได้โดยอาศัยอำนาจตาม
บทบัญญัติแห่งกฎหมาย “เพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐหรือเศรษฐกิจของประเทศ.... ”
พิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชกำหนด ฯ เป็นกฎหมายที่ตราขึ้นมาเป็นการเร่งด่วนเพื่อแก้ไขวิกฤติ
ทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในประเทศดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น จึงเป็นมาตรการที่อยู่ในขอบข่ายของ
ข้อยกเว้นตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๐ วรรคสอง และไม่ขัดหรือแย้งต่อหลักการที่วางไว้ในวรรคหนึ่ง
แต่อย่างไร อนึ่ง โดยสามัญสำนึกแล้วย่อมคาดการณได้ว่า หากจะยอมให้ลูกหนี้มีสิทธิเข้าร่วม
ในการประมูลเพื่อซื้อสิทธิเรียกร้องจากบริษัทเจ้าหนี้ของตนได้แล้วไซ้ วิกฤติทางเศรษฐกิจและการเงิน
ของประเทศก็ยิ่งจะเลวร้ายลงอย่างแน่นอน เพราะลูกหนี้ของสถาบันการเงินทั้งหลายคงจะไม่ยอมชดใช้
หนี้สินของตนให้แก่เจ้าหนี้ตามสัญญาและกฎหมายเป็นแน่ เพราะหวังที่จะสามารถลดภาระหนี้สิน
ของตนได้ในภายหลังด้วยการไปร่วมประมูลซื้อสิทธิเรียกร้องของเจ้าหนี้ของตนในราคาที่ต่ำกว่าจำนวน
หนี้จริงเป็นอย่างมาก

ผู้ร้องอ้างด้วยว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑
มาตรา ๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ พิจารณาแล้วเห็นว่า บทบัญญัติดังกล่าวเพียงแต่บัญญัติให้เพิ่มเติม
มาตรา ๓๐ ทวิ มาตรา ๓๐ ตรี และมาตรา ๓๐ จัตวา เป็นข้อความใหม่ในพระราชกำหนดการปฏิรูประ
บบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑ ฉบับแรกเท่านั้น ดังนั้น ในตัวเองแล้ว มาตรา ๔ แห่งพระราชกำหนด
การปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงไม่มีข้อความใดที่อาจจะขัดหรือแย้ง
ต่อรัฐธรรมนูญได้ อนึ่ง โดยที่ได้วินิจฉัยไว้แล้วว่า บทบัญญัติมาตรา ๓๐ ทวิ มาตรา ๓๐ ตรี และ

มาตรา ๓๐ จัตวา ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญมาตราต่างๆ ที่ผู้ร้องยกขึ้นอ้าง ก็ยังไม่มีเหตุผลใดๆ ที่จะอ้างว่ามาตรา ๔ ซึ่งบัญญัติแต่เพียงให้เพิ่มเติมบทบัญญัติดังกล่าวไว้ในพระราชกำหนด ฯ มีผลเป็นการขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

ด้วยเหตุผลตามที่กล่าว จึงวินิจฉัยว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐ (และที่แก้ไขเพิ่มเติม) มาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๑๖ (๓) มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๗ มาตรา ๓๐ ทวิ มาตรา ๓๐ ตี และมาตรา ๓๐ จัตวา ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๐ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ แต่ประการใด

นายสุจินดา ยงสุนทร

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ